

► **M. le Président.**- Dat gëtt redresséiert, Här Colombera.

► **M. Jean Colombera** (*Onofhängeg*).- Ech hat bei Jo gedréckt; ech hu mech dropgestierzt, mä et war falsch.

► **M. le Président.**- Ech mengen, Dir hutt lech mat Äre ville Froe selwer e bëssen duerjermeebruecht.

(*Hilarité*)

► **M. Jean Colombera** (*Onofhängeg*).- Ech hu mer selwer d'Bee gestallt.

► **M. le Président.**- Mir kommen dann elo zur Proposition de loi 6111 iwwert d'Organiséiere vun engem Referendum iwwert de Choix tëschent engem City-Tunnel an engem Tram. D'Riedezäit ass hei nom Basismodell festgeluecht. Et hu sech bis elo ageschriwwen: déi Häre Braz a Gibéryen. D'Wuert huet elo de Rapporteur vun der Proposition de loi, den honorabelen Här Paul-Henri Meyers. Här Meyers, Dir hutt d'Wuert.

9. 6111 - Proposition de loi relative à l'organisation d'un référendum national concernant la réalisation soit du projet «City-Tunnel» soit du projet «tram léger»

Rapport de la Commission des Institutions et de la Révision constitutionnelle

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de 4. Februar 2010 huet den Deputéierte Jacques-Yves Henckes hei an der Chamber ee Gesetzesvorschlag abruecht, fir duerch e Referendum d'Fro, wéi een Tram an der Stad sollt verwiérklecht ginn, duerch e Referendum ze decidéieren. All Wieler am ganze Land, déi an de Wahlleschte fir d'Gemengewahlen agedroe sinn, sollten duerch dee Referendum hir Präferenz ausdrécken, sief et fir de Projet City-Tunnel, sief et fir de Projet Tram, esou wéi e vun der Regierung a vun der Gemeng Lëtzebuerg virgesinn ass.

De Gesetzesvorschlag huet dann och virgesinn, dass d'Wieler sech en vue vun deem Referendum kéinten an Organisationsen zesummeschléissen, fir eng Wahlcampagne ze maachen en vue vun deem Referendum. Bei der Organisation vun deem Referendum ass dann och virgesinn, an dem Gesetzesvorschlag, ee Kredit vun 150.000 Euro, deen een Deel vun de Käschte vun där Wahlcampagne finanzéiere soll.

De Gesetzesvorschlag N°6111 ass deen normale legislative Wee gaangen, esou wéi d'Reglement vun der Chamber et virgesäit, an en ass duerfir och haut um Ordre du jour vun der Plénière.

Den Text ass de 27. September 2011 vum Statsrot aviséiert ginn. D'Regierung huet den 8. Juni 2012 hir Positioun schrëftlech duergeleucht. D'Institutionskommissioun huet an enger Rei Sitzungen am Joer 2010, 2011 an 2012 a Präsenz vun dem Auteur vun der Proposition de loi den Text diskutéiert an d'Institutionskommissioun huet dann den 13. Januar vun dësem Joer hire Rapport ugehol.

An hiren Iwwerleeungen, déi ech och hei kuerz, op eng kuerz a prägnant Aart a Weis wëll duerleën, huet d'Institutionskommissioun sech zu engem ganz groussen Deel den Iwwerleeungen an de Kritike vum Statsrot ugeschloss.

De Statsrot bréngt haaptsächlech dräi Punkte vir, déi géint de Projet, géint d'Proposition de loi schwätzen. Zwou Kritike baséiere sech op d'Verfassung an déi drëtt, eng drëtt Kritik op d'Gesetz vum 2. Februar 2005 iwwert de Referendum selwer.

Den Artikel 51-7 vun der Verfassung, deen d'Fro vum Referendum virgesäit - dat ass e Referendum mat konsultativem Charakter -, gesäit vir, dass hei am Land d'Wieler fir d'Parlamentswahlen kënnen zu engem Referendum duerch e speziell Gesetz ëm hir Meenung gefrot ginn, fir dann och iwwer eng Fro, wou se mat Jo a mat Neen äntwerten, kënnen ze soen, wat se vun deem Problem, deen hinnen duergeluecht gëtt, hale wëllen, ob se d'accord sinn oder net. Déiselwecht Bedéngung steet och am Gesetz vum 4. Februar 2005 iwwer e Referendum.

Elo huet awer den Auteur vun dem Gesetzesvorschlag N°6111 a sengem Text virgesinn, dass fir dee Referendum, deen hei proposéiert gëtt, déi Persounen gefrot ginn, déi an de Wahlleschte fir d'Gemengewahlen agedroe sinn, an net déi Persounen, déi op de Wahlleschte fir d'Parlamentswahlen stinn.

Or, de Conseil d'État huet awer zum Ausdrock bruecht, dass dat net déiselwecht Leit sinn. Do ass e groussen Ennerscheed tëschent den engen an den aneren an déi ginn och a verschidde Gesetzter kloer definéiert, wie bei de

Parlamentswahlen a bei de Gemengewahlen a mat stëmmen goen. Bei de Gemengewahlen sinn dat och Leit, déi hei am Land schonn eng Zäitche gewunnt hunn, während bei de Chamberswahlen, esou wéi et elo ass - esou wéi et elo ass! - nëmme Lëtzebuerger kënnen wéielen goen.

Domat huet, esou de Statsrot, den Auteur vun dem Gesetzesvorschlag géint den Artikel 51-7 vun der Verfassung verstouss, dat heescht, den Text ass net konform zu dem Artikel 51-7 vun der Verfassung.

De Statsrot huet dann eng zweet verfassungsméisseg Fro opgeworf am Zesummenhang mam Referendum. De Gesetzesvorschlag vum Här Henckes gesäit vir, dass d'Wieler am ganze Land entscheeden sollen, wéi an der Stad Lëtzebuerg den öffentliche Transport geregelt géif ginn.

Wann och mat deem Tram vill Leit fueren, déi soss am Land wunnen oder déi an Nopeschlänner wunnen, déi hei op Lëtzebuerg schaffe kommen, dann ass et awer esou, dass d'Realisation, déi materiell Realisation vum Tram an der Stad geschitt an, esou wéi et virgesinn ass, einsteilen nëmmen an der Stad. Or, d'Organisation vum öffentlichen Transport an enger Gemeng gehéiert zu de Kompetenzen vun där Gemeng, an där den öffentlichen Transport realiséiert soll ginn.

Doduerch, dass awer de Gesetzesprojet higeet an d'Wieler vun ganze Land elo freet, wéi an der Stad Lëtzebuerg een Tram soll realiséiert ginn, gëtt eigentlech een Deel vun de Kompetenzen vun de Gemengenauctoritéiten aus der Stad Lëtzebuerg iwwerdroen op d'Wieler aus dem ganze Land. Et sinn also och d'Wieler, wann ech emol den Extrem huelen, aus de Gemengen Elwen, Wäiswampech a Wëntger, déi matbestimmen, wéi een Tram dass hei an der Stad soll realiséiert ginn, och wann déi Leit vläicht ni an d'Stad kommen, fir mam Tram ze fueren.

De Statsrot fënnt, dass dat eigentlech eng Violation wär vum Artikel 107-1 vun der Verfassung, deen d'Gemengenautonomie garantéiert.

(*Interruption*)

D'Fro ass net... Hei gëtt d'Fro gestallt vun engem Kollege, dee seet, wie bezillt. D'Fro vum Referendum geet net iwwert d'Finanzéierung. D'Fro geet nëmmen driwwer, wéi eng Aart vun Tram sollt realiséiert ginn, an et geet net drëm, wien et finanzéiert. Déi Fro gëtt hei net gestallt.

Wann dat de Fall wär, kéint een, dat huet de Statsrot och gesot, iwwer e Referendum op eng aner Aart a Weis diskutéieren. Et geet hei ëm dee Projet, an ech hale mech strikt un dat, wat am Gesetzesvorschlag drasteet. Ech wäert net, zu kengem Moment - zu kengem Moment! - auswäichen op en anere glätschegen Terrain,...

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-...wou ech, als neutrale Rapporteur, deen onpartiesch dat hei virdréit, op d'Nues kéint falen.

(*Brouhaha général*)

► **Plusieurs voix.**- Ah!

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-Dat maachen ech net. Dat maachen ech net! Provoziert mech net op där doter Fro!

(*Hilarité générale*)

En drëtt Argument, wat de Statsrot virbréngt, ass d'Aart a Weis, wéi d'Fro gestallt sinn. Et sinn zwou Froen, déi gestallt sinn. Déi éischt Fro ass déi, ob de Wieler fir de Projet City-Tunnel ass, jo oder neen. An déi zweet Fro ass, ob de Wieler fir de Projet Tram ass, jo oder neen.

Nom Statsrot kënnen sech aus där doter Frostellung eng Rei Resultater erginn. Wann een déi dote Fro stellt, kritt een, esou wéi d'Gesetz iwwer e Referendum et virgesäit, keng eenditeg Äntwert. A well wahrscheinlech den Auteur vun dem Gesetzesvorschlag sech däärs bewosst war, huet en eigentlech selwer eng Gebrauchsanweisung matgeléiwert, wéi dat dann ze verstoe wär. Or, dat ass awer net de Sënn vum Referendum.

Ech ginn dat erëm..., et ass net vu mir, et ass alles Statsrot...

(*Hilarité*)

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-Et ass alles Statsrot, an ech bréngen - dat ass an der Kommissioun och gesot ginn - nëmmen déi Argumenter, déi de Statsrot hei virbruecht huet. An ech brauch och keng aner ze bréngen, well déi duerginn!

Déi Frostellung féiert dann zu ënnerschiedleche Resultater. Et ka sinn, dass d'Wieler, déi déi Fro gestallt kréien, bei där enger Fro: Sidd Der fir de City-Tunnel? mat „Jo“ äntwer-

ten a bei där zweeter Fro mat „Neen“. Da wär et eenditeg. Et kann och ëmgedréit sinn, dass se beim City-Tunnel „Neen“ soen a beim Tram „Jo“. Et kann awer och sinn, dass eng Rei Wieler zweemol mat „Jo“ äntworten. Dat géif bedeuten, wann dat d'Majoritéit wär, dann hätt d'Majoritéit gären an der Stad zwéin Trammen.

(*Hilarité générale*)

Wann awer...

(*Brouhaha*)

► **Une voix.**- De City-Tunnel an den Tram!

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-De City-Tunnel an den Tram! Dat wär awer däärs Gudde wahrscheinlech, huet de Statsrot fonnt, e bëssen ze vill!

(*Hilarité générale et interruptions*)

► **M. Jacques-Yves Henckes** (*Onofhängeg*), *auteur*.- A si kënnen och „Neen“ soe fir déi zwee!

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-Si kënnen - richteg! -, si kënnen och zweemol „Neen“ soen.

► **Une voix.**- Da si mer bei der ADR!

(*Brouhaha*)

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-Et huet een also eigentlech dräi, wann net véier Resultater...

► **Une voix.**- Do sidd Der der Realitéit am noosten, wa se zweemol „Neen“ soen!

(*Hilarité*)

► **Une autre voix.**- Wien huet deen Text do geschriwwen?

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-Dat géif natierlech zu enger ganz grousser Konfusioun féieren an dat, wat ee mam Referendum eigentlech wëllt erreechen, géif - ëmmer nach nom Statsrot! - net erreecht ginn.

(*Hilarité*)

► **Une voix.**- Da muss een en zweemol froen.

(*Interruptions*)

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-Duerfir huet och de Statsrot ganz kloer zum Schluss gesot, wann d'Chamber - wann d'Chamber! - dee Projet an där Form géif stëmmen,...

► **Une voix.**- Jo, sou domm si mer awer net.

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-...kéint e se net vum zweete Vote entbannen.

► **Plusieurs voix.**- Oh! Abée merci!

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-Dat ass also eng Opposition formelle vum Statsrot iwwert dee ganze Projet.

► **Une voix.**- Dat ass e staarkt Stéck!

(*Hilarité et interruptions*)

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-Mä d'Kommissioun ass awer net dobäi bliwwen. D'Kommissioun huet sech gutt erënnert, dass am Joer 2012, am Juni 2012, schonn een Débat iwwert den öffentlichen Transport an der Stad Lëtzebuerg hei an der Chamber gefouert ginn ass...

► **Une voix.**- An duerfir si se dergéint!

► **M. Paul-Henri Meyers** (CSV), *rapporteur*.-...an dass d'Fro gestallt ginn ass, wéi eng Form vun öffentliche Transport op der Schinn da soll realiséiert ginn. D'Regierung huet sech do fir ee Projet ausgeschwat, an d'Chamber huet, no engem laangen Débat de consultation an enger Motioun, sech kloer fir de Regierungsprojet ausgeschwat.

Duerfir huet d'Institutionskommissioun an hirer ganz grousser Majoritéit gemengt, et kéint een awer der Chamber elo net zoomudden, nach erëm eng Kéier op d'Fro zrëckzekommen an de Wieler froen ze goen, wéi ee Projet hien da wéilt.

A mir hunn och gemengt, dass d'Institutionskommissioun - dat geschitt net ëmmer -, dass d'Chamber, pardon, an där heiter Fro no annerhallwem Joer hir Meenung net géif changéiere goen, dass se also bei der Meenung vum Juni 2012 géif bleiwen! An an där weiser Viraussicht huet dann d'Institutionskommissioun d'Konklusioun geholl, fir der Chamber ze proposéieren, deen heite Projet net unzehuelen a mat „Neen“ ze stëmmen.

Merci!

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Rapporteur. Da kritt elo d'Wuert den Auteur vun der Proposition de loi, den Här Jacques-Yves Henckes.

(*Hilarité et interruptions*)

► **M. Jacques-Yves Henckes** (*Onofhängeg*), *auteur*.- Merci, Här President. Ech soe fir

d'Éischt dem Rapporteur e grouse Merci, well en hei ganz gutt den Avis vum Statsrot resuméiert huet,...

(*Hilarité*)

...dee versicht huet, fir net op de Fong anzegoen, mä duerch juristescht Gepiddels dann...

► **Plusieurs voix.**- Oooohhh!

► **M. Jacques-Yves Henckes** (*Onofhängeg*), *auteur*.-...hei eng Léisung erauszesichen.

(*Brouhaha général*)

An dobäi geet en hin an e gëtt en aneren Avis of, wéi en dat zu anere Projeten iwwert de Referendum ginn huet. Mä dat mécht näischt, dat ass ee gewinnt vum Conseil d'État, datt e seng Meenung permanent changéiert.

(*Interruptions*)

Déi aner Saach ass esou, datt d'Zuel vun..., well hei d'Wieler, déi ginn duerch e Spezialgesetz definéiert, a folglech ass et d'Spezialgesetz, wat géif soen, wien et ass. An ech mengen, et ass och keen heibannen, deen der Meenung wier, datt nuren d'Lëtzebuerger sollten hei wíelen, mä datt och alleguerten déi Leit, déi den öffentlichen Transport huelen, an dat sinn déi, déi an de Gemenge wunnen, datt déi roueg sollten do un esou engem Referendum deel huelen.

Dat heescht, mengen ech, iwwert de Prinzip wier jiddweree sech eens gewiescht. Dat war elo emol, wou mer déi juristesche Debatt esou haten. An ech wëll dann elo e bësse méi op d'Proposition de loi selwer kommen.

Mir sinn ons all bewosst, datt, wann d'Bevölkerungszuelen am Land, a speziell an der Hauptstadt, weider steigen, a wann ons Économie ëmmer méi Frontaliere brauch, et dann Enkpäss am privaten an am berufleche Persounentransport wäert ginn. Et sinn am Ablack zwou Léisméiglechkeeten an der Diskussioun: den Tram, dee vun der Gare an den Zentrum a vun do iwwert de Glacis fiert, an eng ënnerierdesch Léisung, déi als RR- oder City-Tunnel bekannt ass.

Eng aner Alternativ ass zum Beispill den Tram Parking Bouillon bis Kierchbiërg; déi gouf fale gelooss. D'Léisung fir e Lift vum Pafendall op de Kierchbiërg wëll ech ernimmen, mä net drop agoen, well dat net de But ass vun dëser Proposition de loi.

Mä bei der City-Tunnel-Léisung gëtt et och eng Alternativ, déi méi bëlleg wier. Dat heescht, den Zuch, deen ënnerierdesch fiert, dee géif net ënnert der Péitrus erduerchgoen, mä just ënnert der Neier Bréck. Wat zwar méi Visibilitéit mécht, wat d'Käschten awer géif ganz staark reduzéieren a wou et héchstwahrscheinlech méi bëlleg géif ginn, wéi wann een de Wee vum Tram elo géif huelen. Oder op jidde Fall wieren déi zwee Budgeten net wäit ewech.

An der Debatt stinn d'Käschten, d'Dauer, fir vun der Gare respektiv vun Esch, Bartreng oder anere Stied op de Kierchbiërg ze kommen, an d'Kamouditéit fir d'Bierger aus der Stad, déi elo zum Beispill mam Bus vun engem Quartier an deen anere kënnen fueren.

An Zukunft, wann den Tram do ass, dann huele se de Bus, da fuere se bis do, wou den Tram ass, da steigen..., da waarde se, klamme se do eraus, si waarde bis den Tram kënn, si fueren da weider bis eventuell op d'Gare, klammen do eraus an da waarde se, bis e Bus kënn, dee se dann dohin, an dee Quartier wéi Bouneweg oder Zeisseng, féiert. Dat ass fir vill Leit net en Advantage, et ass e ganz staarken Désavantage.

Duerfir gesäit een och, datt lues a lues d'Mentalitéite changéieren. Ech erënnere mech, datt an der Éischt, wéi den Tram proposéiert ginn ass, du war eng ganz staark Majoritéit vu Bierger fir den öffentlichen Transport a fir den Tram. Wann ech awer elo déi rezent Sondagë kucken, déi publizéiert gi sinn, da gesäit een, datt fir den Ablack - dat war schonn am Joer 2012, den 3.10. -, do sinn nach 35% fir en Tram an der Stad a 65% dergéint. Dat sinn déi Sondagen, déi esou gemaach ginn, an de Prozentsaz an der Stad ass héchstwahrscheinlech, wat d'Stater Bierger selwer ugeet, ass dee Prozentsaz nach méi grouss.

Duerfir ass et dann och wichteg, datt eng Debatt soll doriwwer gefouert ginn, ob een esou eppes brauch oder ob een dem Bierger eppes imposéiere wëllt, well dat an enger Regierungserklärung oder an enger Schäfferotserklärung steet, a wou d'Bierger awer näischt dovunner wëlle wëssen,...

► **Une voix.**- An d'Gemengewahlen?

(*Interruptions diverses*)

► **M. Jacques-Yves Henckes** (*Onofhängeg*), *auteur*.- ...well et méi deier ass, well et hinnen näischt bréngt a well se héchstwahrscheinlech villech méi laang brauchen, wéi elo mam Bus vun der Gare op de Kierchbierg ze fueren, wéi elo mat deem Tram, wou et ongeféier dat Duebelt un Zäit wäert brauchen, wann een déi Etüde gesäit, déi publizéiert gi sinn.

Et ass also eng Debatt, déi misst mam Bierger gefouert ginn. An duerfir, mengen ech, soll een net hei op dat juristescht Gepiddels vum Conseil d'Etat agoen. Duerfir hat ech och Amendementë proposéiert, fir deene juristesche Problemer, déi de Conseil d'Etat opgeworf hat, Rechnung ze droen. Déi sinn net vun der Kommissioun zrëckbehalte ginn.

Mä op jidde Fall, mir geet et drëm, datt et hei e Vote soll ginn iwwert de Fong, datt soll eng Debatt mat de Bierger stattfannen iwwert de Fong, an net iwwer méi juristesche Saachen. Duerfir hoffen ech, datt, wa mer elo lauter onofhängeg Deputéierten hei an der Chamber hätten...

(Hilarité et interruptions)

...a wa mer e geheime Vote hätten, da wier ech zimlech sécher, datt hei eng Majoritéit vun Deputéierte géif derfir stëmmen.

(Interruptions)

An ech sinn och zimlech sécher, datt, wann alleguerten déi Leit, déi no méi Demokratie rufen, déi soen, datt méi Demokratie hei an deem Land misst geschéien, datt se deen Ablack sech misste konsequent sinn an deen Ablack och dës Proposition de loi ënnerstëtzen.

Mä ech weess, d'Kleeschenszäit ass eriwuer,...

(Brouhaha)

...mä et kann een awer nach ëmmer hoffen, datt et hei zu enger Debatt kënnt.

Ech wëll awer an deem Kontext nach eng lescht Bemierkung maachen, dat ass, datt ech der Institutionskommissioun awer wollt Merci soen, datt si déi Proposition de loi hei op den Ordre du jour geholl huet, well souwäit wéi ech mech erënneren, ass dat déi éischt oder déi zweet,...

► **Une voix**.- Dat ass d'Demokratie, Här Henckes.

► **M. Jacques-Yves Henckes** (*Onofhängeg*), *auteur*.- ...déi iwwerhaupt an dëser ganzer Legislatur an der Chamber zur Debatt kënnt. An ech hoffen, datt alleguerten déi aner Kommis-

siounen hei aus der Chamber sech dorunner e Beispill huelen.

► **M. le Président**.- Merci dem Här Henckes. Well den Här Meyers esou iwwerzeegend war, brauch den Här Braz net méi ze intervenéieren.

(Hilarité)

Duerfir hu mer dann nach den Här Gibéryen. Här Gibéryen, Dir hutt d'Wuert.

► **Plusieurs voix**.- Aaaahh!

Discussion générale

► **M. Gast Gibéryen** (*ADR*).- Merci, Här President. Ganz kuerz. Ech mengen, et ass kloer, datt d'ADR vun Ufank u géint den Tram a fir de City-Tunnel war, well mer dovun iwwerzeegt sinn, datt den Tram d'Problemer weder vun de Pendler nach vun de Stater Bierger wäert léisen. Duerfir hu mer ëmmer verlaangt, datt sollt e Referendum kommen, an de Kolleeg Jacques-Yves Henckes huet duerfir och als ADR-Deputéierten déi Proposition de loi hei deponéiert.

Firwat hu mer gefrot, datt et sollt en nationale Referendum ginn? Ma ganz einfach, well mer soen, de Verkéiersproblem ass net en exklusive Problem vun de Bierger vun der Stad Lëtzebuerg, mä et ass dee vun de Bierger aus dem ganze Land, déi hei an d'Stad mussen och kommen, fir ze schaffen oder fir hire Commerce ze maachen. Et ass och am Interessi vun de Pendler.

An awer och eng zweet Ursach: E gëtt vun de Bierger aus dem ganze Land finanzéiert. Et ass also net, wéi den Här Meyers gesot huet, datt déi Leit vun douewen, vu Wëntger oder Gott weess wou vläicht ni domat fueren, mä wa se och net géifen domat fueren, zumindest hëllef se, en ze finanzéieren. Duerfir ass et selbstverständlech, datt mir déi Proposition de loi hei stëmmen.

An ech géif och mengen, datt ee muss averstane sinn, datt ee muss d'Bierger froen. Hei gëtt esou vill vu Referendume geschwat. Hei wier eng gutt Geleeënheet, quitte datt de Statsrot elo hei eng Rei vu Froen opgeworf huet, ob een domat averstanen ass oder net. Mä wann de Wëllen do wier, an dat ass jo déi grouss Fro: Ass de Wëllen do, fir d'Bierger an esou enger Fro ëm hir Meenung ze froen?

An do wier et flott gewiescht, wann hei all Parteien erauskomm wieren a se hätte gesot, mir

sinn derfir, fir e Referendum ze maachen, a mir sinn dergéint, fir e Referendum ze maachen, amplaz datt sech elo hannert juristesche Froe verstoppt gëtt, awer zum Fong vun der Saach, ob e Referendum gemaach gëtt, äussert hei kee sech.

Och wat de Kolleeg Meyers gesot huet, datt d'Chamber, nodeems se am Juni 2012 hei mat enger grousser Majoritéit de Regierungsprojet ënnerstëtzt huet, géif net méi drop zrëckkommen, dat wëllt net heeschen, well d'Chamber hei mat enger grousser Majoritéit de Regierungsprojet ënnerstëtzt huet, datt d'Chamber net kéint awer soen, mir froen an där doter wichtiger Fro d'Vollek iwwert de Wee vum Referendum.

Et kann awer nach e Referendum kommen. Wann d'Chamber keen decidéiert, kéint nach op Initiativ vu Bierger aus der Stad Lëtzebuerg och nach iwwer eng Petitioun e Referendum um Niveau vun der Stad Lëtzebuerg agefuerdert ginn. Déi Méiglechkeet steet de Bierger an der Stad Lëtzebuerg nach ëmmer op.

Mä déi wichteg Fro, ob all déi Parteien, déi sech esou vill hei fir d'Matsproocherecht, fir d'Demokratie-Versteesdemech vun de Bierger asetzen... An de Mëtteg bei der Debatt iwwert d'Nationalitéitgesetz ass och vill driwwer geschwat gi vu Referendumen. Hei stelle mir fest, datt bis elo keng Partei - kuck emol! - de Courage hat, fir iwwerhaupt ze soen, ob se fir oder géint e Referendum ass, mä sech just hannert juristesche, d'Justiz, neen,...

► **Une voix**.- Juristesche.

► **M. Gast Gibéryen** (*ADR*).- ...juristesche - entschëllegt! - Prozedure verstoppt.

Selbstverständlech wäerte mir d'Proposition stëmmen.

► **M. Fernand Kartheiser** (*ADR*).- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci dem Här Gibéryen. Den Här Nohaltegkeetsminister brauch net méi, wëllt net méi intervenéieren. Domadder wier d'Diskussioun ofgeschloss a mir kéimen dann zur Ofstëmmung iwwert d'Proposition de loi.

Vote sur la proposition de loi 6111

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

D'Proposition de loi 6111 ass ofgelehnt mat 51 Nee- géint 4 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: MM. Gast Gibéryen et Fernand Kartheiser;

MM. Jean Colombero et Jacques-Yves Henckes.

Ont voté non: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval (par M. Marcel Oberweis), Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par Mme Nancy Arendt), MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Mme Tessy Scholtes, MM. Marc Spautz (par M. Félix Eischen), Robert Weber, Lucien Weiler (par M. Jean-Paul Schaaf), Raymond Weydert, Serge Wilmes (par Mme Marie-Josée Frank) et Michel Wolter (par M. Lucien Clement);

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Ben Scheuer), Fernand Diederich, Georges Engel, Ben Fayot (par M. Marc Angel), Claude Haagen, Jean-Pierre Klein (par M. Claude Haagen), Lucien Lux, Roger Negri, Ben Scheuer et Roland Schreiner;

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Fernand Etgen), Mme Anne Brasseur (par M. Claude Meisch), MM. Fernand Etgen, Alexandre Krieps (par M. André Bauler) et Claude Meisch;

MM. Claude Adam, François Bausch (par M. Claude Adam), Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter (par Mme Josée Lorsché;

M. Serge Urbany.

Dann ass dat esou decidéiert.

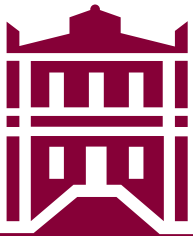
Domadder wiere mer och schonn um Enn vun eiser Sitzung ukomm.

D'Sitzung ass opgehewen.

10. Ordre du jour (suite)

Ah, ech wollt lech nach soen, déi zwou Questions élargies si mam Averständnis vum Froesteller a vum Minister op déi nächst Sitzungswoch verluecht. Merci.

(Fin de la séance publique à 19.49 heures)

Présidence: M. Laurent Mosar, Président • Mme Lydia Mutsch, Vice-Présidente

Sommaire

1. Hommage à la mémoire de M. Georges Wohlfart, Député honoraire
 - M. le Président
2. Octroi du titre honorifique à un ancien Député
 - M. le Président
3. Communications
 - M. le Président
4. Retrait du rôle des affaires de la Chambre des Députés
 - M. le Président
5. 6538 - Proposition de loi portant modification de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu
 - Déclaration de recevabilité: M. le Président
6. Changements de composition des commissions parlementaires
 - M. le Président
7. Ordre du jour
 - M. le Président
 - Mme Anne Brasseur, Mme Octavie Modert, Ministre de la Culture
 - M. Jean Colombero, M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État
8. Heure de questions au Gouvernement

Question n°206 du 26 février 2013 de Mme Marie-Josée Frank relative au projet pilote du cimetière forestier dit «Bëschkierfecht», adressée à M. le Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures

 - Mme Marie-Josée Frank - M. Marco Schank, Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures

Question n°207 du 25 février 2013 de M. André Bauler relative à la reconnaissance de diplômes à caractère universitaire, adressée à M. le Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative

- M. André Bauler - M. François Biltgen, Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative

Question n°208 du 26 février 2013 de M. Marc Angel relative à l'imminent début des travaux de revêtement de la Place de la Constitution par l'Administration des Ponts et Chaussées et l'avancement des pourparlers du groupe de travail regroupant les responsables communaux et ministériels et planifiant le réaménagement de ce lieu de mémoire cher aux Luxembourgeois, adressée à M. le Ministre du Développement durable et des Infrastructures

- M. Marc Angel - M. Claude Wiseler, Ministre du Développement durable et des Infrastructures

Question n°209 du 26 février 2013 de M. François Bausch relative à la révision de la loi du 4 juillet 1999 portant création d'un réseau national de pistes cyclables, adressée à M. le Ministre du Développement durable et des Infrastructures

- M. François Bausch - M. Claude Wiseler, Ministre du Développement durable et des Infrastructures

Question n°210 du 26 février 2013 de M. Marcel Oberweis relative aux mesures de compensation environnementales dans la vallée de l'Alzette, adressée à M. le Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures

- M. Marcel Oberweis - M. Marco Schank, Ministre délégué au Développement durable et aux Infrastructures

Question n°211 du 26 février 2013 de M. Fernand Kartheiser relative à la commémoration de Henri VII, adressée à M. le Ministre d'État

- M. Fernand Kartheiser - M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État

Question écrite n°2462 de Madame Anne Brasseur relative au Conseil d'administration de l'établissement public «Radio socioculturelle», adressée à Madame la Ministre de la Culture

- Mme Anne Brasseur - Mme Octavie Modert, Ministre de la Culture